herpy

FROSKER

Asian Painted Frog

Kaloula pulchra

Kaloula pulchra er en buttet, mørkebrun gravefrosk fra Sør- og Sørøst-Asia med to lyse bånd langs ryggen. Når den blir skremt, puster den seg opp som en ballong, og i tørketiden graver den seg bakover ned og venter på regnet. Den er hardfør, trenger bare et moderat terrarium og lever av vanlige fôrinsekter.

Familie: Microhylidae **Mild hudgift**

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**5-8 cm** snute-kloakk-lengde
Levealder	**10 år**
Aktiv	**Om natten**
Levevis	**Bakkelevende og gravende**
Biotop	**Savanne og våtmark**
Hudgift	**Mild** Vask hendene etter kontakt, og hold fingrene unna øyne og munn
Vanskelighetsgrad	**Nybegynner**

STELL

Min. terrarium	**60 × 60 × 60 cm** L × B × H for 3 voksne dyr
Temperatur, dag	**22-27 °C**
Temperatur, natt	**18-21 °C**
Luftfuktighet	**60-80 %**
Vann	**Vannskål**
UVB	**Valgfritt**
Vinterhvile	**12-16 °C** 4-6 uker
Kosthold	**Insekter**
Holdes	**Alene, parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Utvikling	**Rumpetroll i vann**
Egglegging	**I vann**
Egg per legging	**1 000**
Klekking	**1 dager** ved 24-25 °C
Larvetid	**14-28 dager** fra klekking til metamorfose
Larvefôr	**Alger/planter og ferdigfôr**
Yngelpleie	**Ingen**

VERN OG PAPIRER

CITES	**Ikke listet**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Kaloula pulchra er en middels stor, kompakt frosk med trekantet kropp, kort, avrundet snute og korte bein. Ryggen er mørkebrun, og langs sidene løper to brede, svartkantede bånd i farger fra kobberbrun og kremgul til laksefarget. Buken er kremfarget til gråhvit. Hannene har en mørk, grålig til svart strupe, mens hunnens strupe er lys som resten av undersiden. Ellers er kjønnene svært like.

Den blir 5-8 cm fra snute til kloakk; hannene måler typisk 5-7 cm, og hunnene er en anelse større. Beina er bygget for å klatre og grave, ikke for lange hopp. På bakføttene sitter en hard, spadeformet knute, som frosken bruker til å grave seg bakover ned med overraskende fart. Arten hører til familien Microhylidae, og det forholdsvis lille hodet og den lille munnen begrenser hvor store byttedyr den kan ta. Albinoer har dukket opp i nyere importer.

Arten ble beskrevet i 1831 av John Edward Gray, og *pulchra* betyr vakker på latin. Bestanden på Sri Lanka er i dag en egen art, *Uperodon taprobanicus*, og formen fra Nord-Vietnam regnes iblant som en egen art, *Kaloula macrocephala*. Formen fra Hainan har vært beskrevet som underarten *K. p. hainana*.

Når den er truet, fyller *K. pulchra* lungene og pumper seg opp, slik at den ser langt større ut, og den skiller ut et hvitt, klissete hudsekret. Sekretet smaker vondt, men er ikke giftig for rovdyr; det inneholder likevel stoffer som kan sprenge røde blodlegemer. Hudgiften regnes derfor som mild. Hvor kraftig sekretet virker på mennesker, er ikke dokumentert, så vask hendene etter kontakt, og hold dem unna øyne, munn og sår.

Utbredelse og leveområde

Kaloula pulchra lever naturlig i store deler av Sør- og Sørøst-Asia: fra det nordøstlige India og Nepal over Bangladesh og Myanmar til Thailand, Laos, Kambodsja, Vietnam og Sør-Kina, særlig Hainan, og videre sørover til Malaysia og Indonesia. Den store utbredelsen tilskrives artens evne til å grave seg ned og vente på regn. Hvor grensen går mellom opprinnelige og introduserte bestander i Indonesia, er ikke avklart.

Arten er introdusert flere steder med dyrehandelen, skip og planteskolemateriale og har etablert seg i Taiwan, Filippinene, Guam, Singapore og deler av Borneo og Sulawesi. Enkelte dyr er sett i Florida, Australia og New Zealand uten å slå seg ned. De introduserte bestandene er ikke med på kartet.

> **Naturlig utbredelse:** India, Nepal, Bangladesh, Myanmar (Burma), Thailand, Laos, Kambodsja, Vietnam, Kina, Malaysia og Indonesia.

LEVEOMRÅDE

Kaloula pulchra lever i lavlandet fra havnivå opp til omtrent 750 meters høyde. Den finnes i skog og skogkanter, men trives særlig i åpent, menneskepreget land: rismarker, jordbruksland, hager, grøfter, golfbaner og gårdsplasser, også midt i store byer. Om dagen ligger den skjult under løv eller nedgravd. Om kvelden kommer den frem for å spise, og den klatrer til og med opp i trær etter termitter.

Klimaet er varmt med en tydelig regntid. I tørketiden graver frosken seg flere centimeter ned og blir der til regnet kommer, men kjønnsorganene er hele tiden klare, slik at den kan yngle kort etter et regnskyll. Etter kraftig regn dukker froskene opp i stort antall, og hannene kaller flytende i vannpytter, oversvømte grøfter og dammer. I India skjer det i april og mai; andre steder kan yngletiden strekke seg over hele året.

Stell

TERRARIET

Kaloula pulchra krever ikke mye plass. Et terrarium på 50 × 25 × 30 cm (lengde × bredde × høyde) er nok til én frosk hele livet, og et terrarium på 60 × 60 × 60 cm rommer to til tre voksne. En avlsgruppe på fem til seks dyr skal ha minst 60 × 60 × 120 cm og gjerne mer gulvareal, for froskene graver og lever mest på bunnen, selv om de også klatrer og bruker høyden om natten. Lokket skal slutte tett.

Bunnsubstratet er det viktigste. Det skal være dypt, fuktig, men ikke drivvått, og lett å grave i. En blanding av oppbløtt kokosfiber med litt kompostbark og løv dreneres godt, og fuktigheten er lett å styre, noe som blir viktig hvis du vil avle. Unngå grus, sand og fin bark, som frosken kan svelge, og jord med perlitt eller vermikulitt. Korkbark, flate steiner og potteskår gir skjul og sprekker å presse seg inn i. Levende planter som pothos og bregner holder best i potter, ellers blir de gravd opp.

Fjern døde fôrdyr og ekskrementer løpende. Et nettinglokk gir ventilasjon, og en glass- eller akrylplate over en del av nettingen hjelper til med å holde på fuktigheten.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl

TEMPERATUR

Kaloula pulchra tåler et bredt temperaturspenn. Om dagen skal det være 22-27 °C, og om natten kan det falle til 18-21 °C. Enkelte varme dager eller kalde netter er ikke noe problem for friske dyr.

Mangler det varme, kan en termostatstyrt varmematte sitte på siden eller bakveggen, ikke under bunnen, der frosken graver. Isoler den utvendig med en polystyrenplate, men aldri med folie, som kan gi varme flekker og sprekker i glasset. Mål med et digitalt termometer.

Til avl brukes en kjølig periode på fire til seks uker, der temperaturen senkes gradvis til omkring 16 °C for dyr fra Indonesia og Malaysia og omkring 12 °C for dyr fra Vietnam; se under paring. Det er en avlsteknikk, ikke noe arten trenger til daglig.

Les mer: Varme og temperatur

LUFTFUKTIGHET OG DUSJING

Luftfuktigheten skal ligge på 60-80 %, gjerne rundt 70 %. Fuktigheten kommer mest fra den fuktige bunnen, men spray en del av terrariet et par ganger i uken, og daglig hvis bunnen tørker raskt ut. Fuktigheten har stor betydning for aktiviteten: når den stiger, begynner hannene ofte å kalle.

Blir det for tørt, graver frosken seg dypt ned og blir borte i dagevis. Det er normal atferd, men bunnen må alltid være fuktig nede i dypet. Unngå vannmettet, stillestående jord, som gir mugg og hudproblemer.

VANN OG VANNKVALITET

Sett en stor, lav og tung skål med vann i terrariet, for eksempel en keramisk hundeskål, som ikke velter når frosken graver. Den må være stor nok til at frosken kan ligge i den, og så lav at den lett kommer opp igjen etter en svømmetur.

Amfibier tar opp vann og stoffer gjennom huden, så vannet må være fritt for klor, kloramin og tungmetaller. Bruk springvann som har stått et døgn eller er behandlet med et akvariemiddel, eller osmosevann som er remineralisert med et produkt til formålet. Skift vannet daglig, eller når det er skittent.

LYS OG UVB

Kaloula pulchra har ikke dokumentert behov for UVB. Det er ingen kjent fordel ved det, så lenge fôret pudres med et godt tilskudd med kalk og D3. UVB er derfor valgfritt.

Lys er bare nødvendig for levende planter, men det tydeliggjør døgnrytmen, som kan være til hjelp ved avl. Bruk et vanlig akvarierør eller en dagslyspære omtrent 12 timer om dagen, og sørg for mørke skjul til dagtimene.

Les mer: Lys og UVB Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

FÔRING

I naturen lever *K. pulchra* mest av maur og termitter, men den tar også fluer, sirisser, møll, gresshopper og meitemark. I terrariet tar den gjerne vanlige fôrinsekter i passende størrelse. Voksne kan ta middels store til store sirisser, men foretrekker et større antall mindre dyr: små til middels store sirisser, små dubia-kakerlakker, små melormer, melbiller, voksmøllarver, silkeormlarver og meitemark. Sirisser kan utgjøre hoveddelen, med annet fôr hver tredje til fjerde gang. Meitemark kan gis i en liten skål om natten, slik at de ikke graver seg bort.

Voksne får tre til seks fôrdyr annenhver eller hver tredje dag, unger oftere. Fôr fôrdyrene med frisk frukt og grønt før de gis videre. Pudre dem med et godt vitamin- og mineraltilskudd ved annenhver eller hver tredje fôring for voksne og ved hvert måltid for unger. Frosken har stor appetitt, så pass på at den ikke blir for feit.

ATFERD OG HÅNDTERING

K. pulchra er fredelig, men ikke et dyr for daglig håndtering. Rør bare frosken når det er nødvendig, for eksempel ved rengjøring, med rene, fuktige hender, og vask dem etterpå, siden hudsekretet kan irritere. Om dagen ligger den skjult eller nedgravd, så du ser den først når det har vært mørkt en stund, og da kravler og klatrer den rundt.

Den kan holdes alene, i par eller i grupper av samme art og størrelse. Hannene kaller etter regn eller kraftig duskning. Når frosken puster seg opp og skiller ut hvitt sekret, er det forsvar, ikke aggresjon. Nesten alle dyr i handelen er viltfangede, så se dem grundig over ved kjøpet, og gi nye dyr ro de første ukene.

Les mer: Kjøp av dyr: oppdrett, viltfangst og transport

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Kjønnene kjennes lettest på strupen: hannens er mørk grå til svart, også utenfor yngletiden, mens hunnens er lys som resten av undersiden. Hunnene er en anelse større. Alder og vekt ved kjønnsmodenhet er ikke dokumentert, så vent til dyrene er fullvokste og i god hold.

Avl i fangenskap er sjelden. Start helst med seks til tolv dyr med to hanner for hver hunn eller tre hanner for hver to hunner, fordi konkurransen mellom hannene og ropene deres setter fart i hunnene.

PARRING

Yngelen utløses av kraftig regn etter en tørr periode, og det skal etterlignes i tre trinn. Først en kjølig hvile: senk luftfuktigheten til 50-60 %, la overflaten av bunnsubstratet tørke litt, gi mindre fôr, og senk temperaturen gradvis over to til tre uker til omtrent 16 °C (omtrent 12 °C for dyr fra Vietnam). Lyset kan settes ned fra 12 til 8-10 timer. Froskene graver seg ned, og forholdene holdes i fire til seks uker. Følg med på uttørking, misfarging og vekttap. Deretter økes temperatur og fuktighet over to uker; froskene våkner ofte først når fuktigheten når 85-90 %.

Så flyttes froskene til et regnkammer: et stort, høyt terrarium på minst 45 × 45 × 90 cm med falsk bunn, filter og en pumpe som fører vann til et regnrør, slik at regnet skyller gjennom bunnen. La det regne et par timer morgen og kveld, etter noen dager hele natten. Hannene begynner å kalle i kor, og hunnene blir runde av egg. Fôr så mye de vil spise, i to til tre uker.

EGG OG RUMPETROLL

Til selve eggleggingen innredes kammeret om: fint grus som skråner opp mot sidene, 5-8 cm vann på det dypeste stedet, steiner og potteskår å klatre opp på, tett vegetasjon og blader og kvister som avgir garvestoffer. Vannet holdes på 24-25 °C, og det regner bare et par timer om kvelden. Etter en dag eller to kaller hannene fra land og flytende på vannet. Paringen skjer som regel tidlig om morgenen, mens regnet er slått av. Skjer det ikke noe, så skyll med kaldere vann, og slå av regnet i et døgn eller to.

Eggene er små, svarte og hvite og flyter som en tynn hinne på overflaten. Befruktede egg ligger alltid med den svarte siden opp og snur seg tilbake hvis de forstyrres. Et par kan legge omtrent tusen egg; et sikkert intervall er ikke dokumentert. Det er ingen yngelpleie, så de voksne flyttes tilbake, og regnet slås av.

Rumpetrollene er flate og ovale med små øyne på siden av hodet. De er effektive filtrerere som også beiter på bunnen. Gi finknuste fiskeflak og spirulinapulver i små porsjoner tre til fire ganger om dagen, og pass på at du ikke overfôrer, for rester forurenser raskt vannet. Når alle eggene er klekket, økes vannstanden, og det settes inn et luftdrevet filter.

Les mer: Oppdrett av rumpetroll

METAMORFOSE

Ved 24 °C klekkes eggene innen et døgn. De nyklekkede rumpetrollene ligger livløse på bunnen mens de bruker opp plommen, og begynner deretter å svømme og spise. Utviklingen er rask, fordi arten i naturen yngler i regnvannspytter som tørker ut: med god fôring kommer de første ungdyrene etter omtrent to uker, og resten følger over de neste to ukene, slik at larvetiden er 14-28 dager.

Når forbena kommer frem, må ungdyrene kunne komme opp av vannet uten å drukne: senk vannstanden, og legg ut flytende planter, steiner eller skrå potteskår. De nyforvandlede froskene er bare omtrent 1 cm lange.

OPPDRETT AV UNGER

Ungdyrene holdes i små grupper på fuktig kjøkkenpapir eller fint filterskum, som er lett å holde rent. Dusk lett en til to ganger om dagen, og rengjør hver eller annenhver dag.

Gi nyklekkede sirisser, bananfluer og spretthaler, pudret med kalk og vitaminer hver dag. Holdes ungdyrene rene og godt fôret, er de enkle, og de vokser raskt. Arten kan bli 10 år eller mer.

Helse og vanlige feil

Kaloula pulchra er hardfør, men nesten alle dyr i handelen er viltfangede, og mange problemer stammer fra fangst og transport. De typiske problemene er:

- Svekkede dyr ved kjøpet: sløve, med avskrapinger fra transporten, rødme på huden eller uklare øyne. Velg dyr som hopper unna eller puster seg opp når de forstyrres.
- For vått, skittent eller kaldt bunnsubstrat. Det kan gi bakterieinfeksjoner, som viser seg ved rødme på bein og buk, risting eller usikre bevegelser.
- For tørt bunnsubstrat og for tørr luft, slik at frosken tørker ut.
- Svelget bunnsubstrat som grus, sand eller bark. Bruk et bunnsubstrat som kan passere tarmen.
- Parasitter. Både innvollsorm og igler på ryggen er funnet hos ville dyr, så hold nye dyr i karantene, og få gjerne en avføringsprøve undersøkt.
- Overvekt hos overfôrede dyr.

Uklare øyne, rødme på huden, usikre bevegelser eller fôrnekt i flere uker bør sees av en veterinær med kunnskap om amfibier.

Les mer: Karantene og hygiene

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.